

Fremsat den 30. november 2018 af Søren Egge Rasmussen (EL), Eva Flyvholm (EL), Christian Juhl (EL), Søren Søndergaard (EL), Finn Sørensen (EL) og Rasmus Vestergaard Madsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om stop for støtte til atomkraft

Folketinget pålægger regeringen at arbejde for at stoppe støtten til atomkraft i EU og arbejde for, at Euratom-traktaten ophæves.

Bemærkninger til forslaget

Danmark har for længst sagt nej tak til atomkraft. Alligevel har vi i mange år betalt millioner af kroner til EU's atomforskningsprogram. Atomkraften har i årevis via EU modtaget langt større forskningstilskud, end vedvarende energi har.

14 af EU's 28 lande har ikke atomkraft, men betaler alligevel til det fælles Euratom-program. En række europæiske lande er begyndt at argumentere for en revision af Euratom-traktaten og dermed Europas fremtidige energipolitik.

»Hvad skal væk? Barsebäck. Hvad skal ind? Sol og vind«. Og sådan blev det. Men selv om ekkoet fra demonstrationerne mod atomkraft og det svenske atomkraftværk 22 km fra København for længst er døet hen, mangler der noget. Hvorfor i alverden skal Danmark år efter år betale millioner af kroner til det europæiske atomforskningsprogram, når vi aldrig har haft – og aldrig skal have – atomkraft?

Den 29. marts 1985 blev det i Folketinget besluttet, at Danmark ikke skal have atomkraft. Forud for beslutningen havde der været afholdt en 11 år lang folkelig kampagne imod at indføre atomkraft. Før kampagnen, der blev orkestreret af Organisationen til Oplysning om Atomkraft (OOA), var kendskabet til atomkraft og dens følger nærmest ikkeeksisterende. Således måtte OOA oplyse om en bred vifte af emner fra teknik til politik.

Der er ikke mange, der ved, at Danmark, fra vi i 1973 kom med i EF, har betalt til forskning og udvikling af atomkraft gennem EU's atomenergiorganisation, Euratom. Det er en organisation, der skriver om sig selv, at den har som sit fornemste mål »at udvikle en kraftfuld nuklear industri«. Ifølge Euratom skal nuklear energi – ikke vedvarende energi – føre Europa ind i en fossilfri æra.

Der er heller ikke mange, der ved, at Euratom ikke er underlagt den samme demokratiske kontrol som alle andre grene af EU. Europa-Parlamentet har ikke medbestemmelse ved beslutninger i Euratom.

Euratom har eksisteret siden 1957. Det europæiske fællesskab bestod oprindeligt af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, Kul- og Stålungionen og Euratom. Dengang bestod EF af Belgien, Luxembourg, Holland, Tyskland, Frankrig og Italien. Nu består EU af 28 lande, hvoraf de 14 ikke har atomkraft, og flere lande er i færd med at afvikle atomkraft.

Det er således det demokratiske grundlag – at atomkraften har sin egen traktat – der er til debat.

I den debat tog Østrig førertrøjen på. Sammen med Sverige, Irland, Ungarn og Tyskland har Østrig foreslået en revision af Euratom-traktaten. Atomkraften skal ikke have særbehandling. Euratom skal ikke svæve over vandene i det, der hedder Euratom-traktaten. EU-retligt er en traktat på det nærmeste hellig. Det bør der laves om på.

Det bliver ikke nemt at få en revision eller nedlæggelse af Euratom-traktaten igennem. Men man kan knytte en vis optimisme til, at Tyskland for nylig har skrevet en reform af Euratom-traktaten ind i sit regeringsgrundlag. Et andet element, der kan understøtte et krav om en revision af Euratom-traktaten, er, at der sker markant konkurrenceforvridning, i og med at atomkraft understøttes af EU-midler. Således var det udslagsgivende for igangsættelsen af det britiske atomkraftværk Hinkley Point, at Europa-Kommissionen i 2014 gav grønt lys for en lånebevilling til det 320 mia. kr. dyre atomkraftværk.

Vedvarende energi

De penge, der bliver brugt til atomkraftforskning og atomkraftværker m.v., kan selvsagt ikke bruges til tilsvarende tiltag med udvikling af vedvarende energianlæg. Derfor er det forslag, Østrig har forelagt, interessant. Forslaget foreligger i form af en såkaldt energiomstillingsprotokol. Det vil sige, at det er et forslag om en samlet plan for omstillingen af EU's energiplaner og energipolitik til vedvarende energi, herunder et forslag om, at Euratom-traktaten ophæves. Samtidig kædes det østrigske forslag om nedlæggelsen af Euratom-traktaten sammen med, at de derved sparede midler overføres til morgendagens vedvarende energikilder. Et utvetydigt signal til atomkraftindustrien om, at den ikke indgår i fremtidens energiforsyning af Europa.

Det var nøjagtig disse tanker, der blev sat fokus på til konferencen Energy Transition in Europe: Options for Constitutional Reform på Christiansborg den 8. juni 2018. Arrangørerne var syv danske og udenlandske miljøorganisationer.

Debatten kører videre i en række europæiske lande, og Danmark bør også aktivt deltage for at afvikle atomkraften i Europa.

Skriftlig fremsættelse

Søren Egge Rasmussen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for støtte til atomkraft.

(Beslutningsforslag nr. B 54)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.